N°. 65.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 16 AUGUSTUS.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Augustus.

In de zitting der wetgevende vergadering, van den 10den, verklaarde zich de commissie, benoemd tot onderzoek van het voorstel, om de deelnemers aan den opstand van den 13 Junij voor een hoog geregtshof te doen verschijnen, voor de onmiddellijke behandeling; derhalve ging de vergadering tot de discussie over en nam achtervolgens de vier artikelen van het ontwerp aan. Nadat de heer *Lagrange* verzocht had, dat de vergadering nog vóór de prorogatie eene beslissing nemen zou over de voltooijing van het Louvre, werd rapport uitgebragt over de gedane aanvraag van den procureur der Republiek, te Besançon, om de vertegenwoordigers *Sommier* en *Richardet* te mogen vervolgen wegens een drukpers-delict. De conclusie luidde tot het bewilligen in die aanvraag.

De daarop gevolgde discussiën gaven tot de meest ergerlijke tooneelen aanleiding. De heer *Pierre Bonaparte* werd bij de kraag gegrepen, omdat hij den nabij hem zittenden vertegenwoordiger *Gastier* een' slag gegeven had, dewijl deze zich onvoegzaam uitliet over den Voorzitter der Republiek. Van alle zijden snelde men op de beide vertegenwoordigers toe., de voorzitter der vergadering dekte zich en de zitting werd geschorst. De verwarring steeg ten top en een gedeelte der Bergpartij wierp zich op *Bonaparte*, terwijl andere vertegenwoordigers hem aan hare woede wilden ontrukken.

Toen de kalmte eenigzins was teruggekeerd en de voorzitter de vergadering wilde raadplegen over het gevolg, dat aan deze zaak moest gegeven worden, kwam *Bonaparte* op de tribune en verklaarde, dat hij der vergadering verschoning vroeg voor zijne drift, maar dat hij persoonlijk beleedigd was. *Gastier* bragt in, dat eerstgenoemde hem een' slag had gegeven. De voorzitter gaf toen last, beide vertegenwoordigers de zaal uit te zetten, welk bevel weder tot veel gemompel bij de linker zijde aanleiding gaf. De voorzitter dekte zich andermaal en schorste de vergadering weder. De leden begaven zich toen in de bureaux en hervatteden eenigen tijd later de zitting, waarop toen bij stemming besloten werd, verlof te geven tot het vervolgen der heeren *Sommier* en *Richardet*. Met eene aanzienlijke meerderheid werd daarop in een crediet van 11,518,000 franken, voor den dienst der koloniën (eerste vierendeeljaars 1850), bewilligd.

Bij de opening der zitting van gisteren deelde de Voorzitter een requisitoir mede van den Procureur-Generaal bij het hof van appèl van Parijs, waarbij magtiging werd gevraagd om den heer *Pierre Bonaparte* te vervolgen, wegens het gisteren gebeurde. Ook las hij nog den volgenden brief voor, welken hij van *Pierre Bonaparte* had ontvangen: «Mijnheer de Voorzitter, bij het requisitoir van den Procureur-Generaal voeg ik het verzoek aan de Vergadering, dat zij magtiging verleene tot de vervolgingen, welke het Land in de gelegenheid zullen stellen te oordeelen onder welken invloed ik heb gehandeld." De Vergadering verleende de verlangde magtiging. Verder werden nog eenige wetten overwogen en goedgekeurd, strekkende om verschillende besluiten der Voorloopige Regering betrekkelijk het buiten dienst stellen van hoofd-officieren krachteloos te maken. Bij het sluiten der zitting, zijnde deze de laatste vóór de prorogatie, deed de linker zijde der Vergadering den kreet: *leve de Republiek!* hooren. De regter zijde bewaarde het stilzwijgen.

— De berigten uit Normandië stellen de ontvangst van den President aldaar als weinig hartelijk voor.

— Het blijkt thans met zekerheid, dat de partij *Thiers* zich van de geestelijke partij, aan welker hoofd de heer *de Montalembert* staat, heeft afgescheiden, niettegenstaande vele gematigden, als de heeren *Berrijer*, *Coquerel*, enz., hunne uiterste pogingen hebben in het werk gesteld, om dit te verhoeden. Waarschijnlijk zal deze, voor het overige lang voorziene, gebeurtenis aanleiding geven tot eene gedeeltelijke wijziging van het ministerie, zoodra de wetgevende vergadering weder zal zijn bijeengekomen. Het is echter onzeker, wie zullen wijken, de heeren *Odillon-Barrot* en *Dufaure*, of de heer *de Falloux*.

— Gelijk reeds gemeld is, zijn tweeënzeventig beschuldigden, wegens de gebeurtenissen van den 13den Junij, verwezen naar de kamer van in beschuldigingstelling. (Zevenendertig zijn in vrijheid gesteld.) Onder de *tweeënzeventig*, tegen wie de vervolging wordt voortgezet, bevinden zich de *drieëndertig* leden der Wetgevende Vergadering, tot wier vervolging door de Vergadering magtiging is verleend [doch die zich grootendeels door de vlugt aan de vervolging hebben onttrokken.] Het zijn de heeren: *Ledru-Rollin*; *Considérant*, *Boichot*; *Rattier*, *Commissaire*, *Felix Pyat*, *Ferdinand Gambon*, *Fargin*, *Fayolle*, *Brièves*, *Deville*, *Beyer*, *Pfflieger*, *Avril*, *König*, *Martin Bernard*; *Cantagrel*, *Ménand*, *Rougeot*, *Landolphe*, *Hoffer*, *Kopp*, *Anstett*; *Rolland*, *Heitzmann*, *Suchet*, *Magne*, *Pilhes*, *Boch*, *Vauthier*, *Roujat*, *Daniel Desmaziers*, *Janot* en *Louriou*.

— De beruchte *Lola Montes* is met haren echtgenoot te Parijs aangekomen.

— Den 7den Augustus heeft de president van het Sardinische ministerie aan de kamer van afgevaardigden van het sluiten des vredes kennis gegeven, onder bijvoeging dat het traktaat zelf aan de kamers zou worden medegedeeld zoodra de uitwisseling der ratificatiën had plaats gehad. Deze mededeeling is door de kamer met een diep stilzwijgen ontvangen.

— Te Milaan is den 7den door het lossen van 100 kanonschoten aan de bevolking aangekondigd, dat de vrede tusschen Oostenrijk en Sardinië door de gevolmagtigden der beide Mogendheden is geteekend.

— Te Florence zijn van Livorno onder goed geleide aangebragt twee personen, betrokken in den moord van den heer *Rossi*; zij zijn naar Rome opgezonden.

— De commissie, welke door den Paus is belast met het bestuur gedurende zijne afwezigheid, was in den avond van den 31sten Julij te Rome aangekomen en had zich in het Quirinaal gevestigd. Den volgenden dag vaardigde zij eene proclamatie uit aan alle onderdanen van het wereldlijk gezag des Pausen. Zij zegt in de eerste plaats zorg te zullen dragen, dat de godsdienst en de zedelijkheid door allen worden geëerbiedigd als den grondslag van alle maatschappelijk bestuur; dat ieder zonder onderscheid regt kunne verkrijgen, en dat de geldelijke toestand weder in orde worde gebragt, na de schandelijke geldverspillingen van allerlei volksleiders. Tevens kondigde de generaal *Oudinot* in eene dagorder de vestiging aan der Regerings-commissie, welke bestaat uit de kardinaals *G. della Genga Sermattei*, *L. Vannicelli Casoni* en *L. Altieri*; de Generaal voegde daarbij echter, dat de zorg voor de openbare veiligheid aan het leger bleef toevertrouwd, en de Gouverneur van Rome zijn gezag nog bleef behouden. Den 3den dezer werd een besluit van de drie Kardinalen bekend, betwelk alle na den 26sten November 1848 uitgevaardigde wetten voor nietig verklaart, alle ambtenaren herstelt welke de Tusschen-Regering hun bijval niet hebben geschonken, en allen afzet die gedurende het revolutionnaire tijdperk zijn benoemd.

Den 31sten Julij waren de Pauselijke teekenen aan het Kapitool hersteld, de generaal *Oudinot* woonde die plegtigheid bij en werd met luid gejuich begroet; hij was daarop den 1sten dezer naar Gaëta vertrokken en hoopte den Paus tot het terugkeeren naar zijne hoofdstad te doen besluiten.

— De berigten uit Rome, van den 4den komen alle daaromtrent overeen, dat de gisteren vermelde door de regerings-commissie uitgevaardigde besluiten aldaar eene algemeene ontevredenheid verwekt hadden, die nog verhoogd was door eenen nieuwen maatregel dier commissie, waardoor het door het republikeinsch bewind uitgegeven papieren geld, hetwelk tegenwoordig schier het eenige betalingsmiddel opleverde, niettegenstaande de vertoogen van den generaal *Oudinot*, met een derde der waarde verminderd was. De stemming der gemoederen was zoo bedenkelijk, dat in den nacht van den 4den de voornaamste punten der stad door troepen bezet waren geworden, ten einde eene gevreesde uitbarsting te kunnen onderdrukken.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 12den Augustus.

De Sleeswijk-Holsteinsche landsvergadering heeft den 7den dezer na zeer hevige discussiën met 54 tegen 44 stemmen besloten de Sleeswijk-Holsteinsche troepen tot achter de Eider te doen trekken en dus Sleeswijk geheel te doen ontruimen.

— In de zitting der Pruissische Tweede Kamer, van den 11den, werd graaf *Schwerin*, met 176 van de 272 stemmen, tot president der vergadering gekozen; de heer *Simson* bekwam 84 stemmen. Graaf *Schwerin* sprak daarop eene redevoering uit, die meer dan eens door luide teekenen van goedkeuring werd afgebroken; toen hij over de Duitsche kwestie sprak en verklaarde, dat Pruissen geroepen was de beschermer te worden der Duitsche eenheid, Duitsche vrijheid, eer en grootheid, verhieven zich van alle kanten daverende toejuichingen. Tot tweeden president werd de heer *Simson* met 140 stemmen verkozen; graaf *Arnim* vereenigde 102 stemmen op zich. De heer *Simson* bedankte in korte bewoordingen de vergadering voor het in hem gestelde vertrouwen. Als derde president werd de heer *Lensing* met eene groote meerderheid verkozen.

— Het is thans zeker, dat de Badensche majoor *Biedenfeld*, ingevolge het tegen hem geslagen vonnis, in den morgen van den 9den dezer, te Rastadt is doodgeschoten. De gewezen gouverneur dier vesting, *Tiedemann*, is mede ter dood veroordeeld, en zal weldra zijne straf ondergaan. Ook te Freiburg is weder een door den krijgsraad uitgesproken doodvonnis ten uitvoer gelegd aan zekeren *Friedrich Neff*, die zich ten vorigen jare almede had schuldig gemaakt aan deelneming aan de republikeinsche bewegingen onder *Struve*.

— Aangaande den reeds vermelden uitval der Hongaarsche bezetting van Komorn, deelt het Weener regeringsblad van 7 Augustus het volgende officiële berigt mede:

«Veldmaarschalk-luitenant *Czörich*, bevelhebber van het voor Komorn liggende korps, meldt aan het ministerie van oorlog uit zijn hoofdkwartier te Ragy-Del, onder dagteekening van den 3den dezer, dat de opstandelingen dien dag ten 1 ure na den middag, de op den regter Donau-oever staande, door het afzenden van verschillende detachementen zeer verzwakte troepen, met al hunne beschikbare magt aangetast hebben. De brigade Barco had met 5 zwakke bataillons tusschen Mocza en Pusta-Verkaly post gevat, en bood aan de opstandelingen, die haar met groote overmagt aanvielen, een dapperen tegenstand, terwijl ook de bevelhebber op de tijding van dezen aanval terstond eene versterking uit alle drie de wapenen naar den regter oever der rivier afzond. Maar de vijand had van zijne overmagt gebruik gemaakt om de regter flank der brigade Barco om te trekken en hare stelling in den rug te bedreigen, waardoor onze brave troepen genoodzaakt werden den terugtogt naar den linker oever te aanvaarden. Deze werd, in weerwil van het ongunstige terrein, in goede orde volbragt. Daar het, uithoofde van de voordeelige plaatsing der vijandelijke batterijen, niet gelukte, de brug geheel in te trekken, werd een gedeelte daarvan verbrand. Ons verlies kon de veldmaarschalk-luitenant *Kzorich* nog niet opgeven, daar bij het afzenden van het berigt de kanonnade aan de oevers van den Donau nog voortduurde.

«Ten gevolge van deze gebeurtenis is onze regtstreeksche gemeenschap over Acz en Raab voor het oogenblik afgesneden. Daar intusschen de ondervinding leert, dat dergelijke voorbijgaande tegenspoeden maar al te ligt aanleiding geven tot het verontrusten der gemoederen, zoo dient te worden opgemerkt, dat deze stoute onderneming der bezetting van Komorn, in geenerlei verband staat met de bewegingen der overige Hongaarsche strijdkrachten, die op alle punten voor de magt der vereenigde keizerlijke legers terugtrekken, en dat reeds alle maatregelen genomen zijn om de verbroken gemeenschap ten spoedigste weder te herstellen."

— De *Wiener Zeitung* van den 8sten dezer bevestigt, op grond van officiële berigten, dat Szegedin den 2den dezer door de Oostenrijksche troepen zonder slag of stoot bezet en het hoofdkwartier van den baron *Haynau* derwaarts verplaatst was. Het reservekorps onder bevel van den generaal graaf *Nugent* was den 5den te Fünfkirchen binnengerukt.

Uit Pesth had men te Weenen sedert drie dagen geenerlei berigt ontvangen, en ook uit Raab was den 8sten de post niet aangekomen, eene omstandigheid die tot de meest verontrustende geruchten aanleiding gaf, te meer daar alle tijdingen bevestigden dat het verlies, door de Oostenrijkers bij den uitval der Komornsche bezetting geleden, buitengewoon groot was, en dat het van de Plattensee aangerukte Hongaarsche korps van den generaal *Aulich* zich met het uit Komorn uitgetrokken korps in verband gesteld had. Van alle kanten rukten versterkingen naar den kant van Komorn op, en ook het Russische korps van den generaal *van Osten Sacken* was derwaarts in aantogt.

— De Weener bladen brengen thans het officiele bulletin van den baron *Haynau* betrekkelijk de inneming van Szegedin, waaruit blijkt dat die stad inderdaad den 2den dezer door de Oostenrijkers zonder slag of stoot is bezet geworden, en dat de Hongaren den volgenden dag ook van den tegenover liggenden linker Theissoever verdreven zijn.

Volgens de laatste berigten stond de Banus steeds bij Kameniecz, niet ver van de door de Hongaren bezette vesting Peterwardein, en was zijne magt versterkt geworden door eenige troepen van het korps des generaals *Nugent*, die den 3den Augustus met 18,000 man te Fünfkirchen was binnengerukt. Omtrent de sterkte der Hongaarsche magt, welke zich thans in het zuiden bevindt, zijn de opgaven zeer uiteenloopend.

Aangaande de verrigtingen van het Russische leger in het noorden van Hongarije blijkt thans, dat tusschen *Görgey* en het Russische legerkorps van den generaal *Tscheodajeff*, den 23sten, 24sten en 25sten Julij nabij Miscolz aanhoudendende gevechten hebben plaats gehad, en dat eerstgenoemde daarna den weg naar Tokai heeft ingeslagen, werwaarts hij door de generaals *Grabbe*, *Sacken* en *Tscheodajeff* vervolgd is, zonder dat men tot dusverre aangaande de verdere gebeurtenissen aan die zijde iets vernomen had. Vorst *Paskewitsch* van zijnen kant was met het tweede en derde legerkorps bij Czege over de Theiss gegaan en den 2den dezer voor Debreczin aangekomen, waar hij een vijandelijk leger van 18,000 man en 40 stukken geschut onder *Nagy Sandor* gevonden had. Met deze magt was het, blijkens een berigt uit het Russische hoofdkwartier van den 4den, tot een gevecht gekomen, waarin de Hongaren totaal verslagen waren en de helft van hun geschut benevens een groot aantal gevangenen verloren hadden.

In de omstreken van Komorn schijnen de Hongaren wederom geheel meester te wezen. Wel verre van weder binnen die vesting teruggetrokken te zijn, was eene hunner afdeelingen tot Wieselburg en Hochstrass naar de zijde der Oostenrijksche grenzen voortgerukt, eene andere had Szerdahely op het eiland Schutt bezet, terwijl eene derde meer noordwaarts bij Neuhäusel eene brug over de Neutra had gelegd. Raab bevond zich voortdurend in hunne magt.

— Uit Gaëta meldt men van den 4den dezer, dat de Koningin van Napels den vorigen dag van eene Prinses is bevallen, aan welke Z. H. de Paus in persoon in de hoofdkerk den H. Doop heeft toegediend.

De generaal *Oudinot*, vergezeld van den admiraal *Tréhouart* en een aantal officieren, was den 4den te Gaëta aangekomen, en terstond bij den Paus toegelaten, die hem met de grootste onderscheiding ontvangen en hem het grootkruis der orde van Pius verleend had.

— Een Oostenrijksch dagblad deelt den inhoud mede van het den 20sten Julij jl. door Oostenrijk aan Sardinie aangeboden ontwerp van vredestraktaat. De hoofdartikelen bepalen: *a.* herstel van het status-quo vóór den oorlog, betreffende de grenzen van de beide rijken, overeenkomstig het traktaat van 1815; *b.* afstand van alle regt van aanspraak, dat Sardinië, ten gevolge der revolutie van 1848, op Opper-Italie, met uitzondering van zijne eigen Staten, hebben mogt; *c.* schadeloosstelling aan Oostenrijk voor de krijgskosten, ten bedrage van 80 millioen lires, waarvan een vierde dadelijk en het overige binnen den tijd van 20 maanden te betalen. De Oostenrijksche troepen zullen 15 dagen na de ratificatie het Piemontesche gebied verlaten.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den Augustus.

In de zitting van de Tweede Kamer van ll. zaturdag der Staten-Generaal, is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een wets-ontwerp, strekkende tot vereffening van de betaling van pensioenen aan eenige ondergeschikte ambtenaren op 's Rijks werven. — Drukken, ronddeelen en verzending aan de afdeelingen.

Is ontvangen eene missive van den Minister van Finantien, houdende, dat Z. Exc., na kennis genomen te hebben van het algemeen verslag over het ontwerp wegens de belastingswet, gemeend heeft, 's Konings magtiging te moeten verzoeken, dat ontwerp voorloopig in te trekken, onder voorbehoud, later, wanneer de redenen zullen zijn weggeruimd, die de Kamer hebben doen oordeelen, dat de voordragt ontijdig was, op dit onderwerp terug te komen. De Koning heeft die magtiging verstrekt, zoodat het ontwerp voor de tegenwoordige zitting wordt ingetrokken. — Deze missive wordt voor kennisgeving aangenomen, en ten gevolge daarvan zullen de beraadslagingen, die op aanstaanden Maandag bepaald waren, vervallen.

De *Voorzitter* deelt mede, dat door de afdeelingen tot rapporteurs voor de beide ontwerpen nopens het Muntwezen, gekozen zijn de heeren: *van Rosenthal*, *van Hall*, *van Naamen*, *van Zuylen van Nyevelt* en *van Eck*.

De commissie van rapporteurs brengt haar algemeen verslag uit ten aanzien van het ontwerp tot het heffen van twee provinciale opcenten in Friesland. — Drukken en ronddeelen; de beraadslagingen over dat ontwerp worden bepaald op Dingsdag, den 4 September, des morgens ten 11 ure; waarna de vergadering, zonder bijzondere omstandigheden, tot dien tijd wordt gescheiden.

— In de zitting der Eerste Kamer van zaturdag ll., is beraadslaagd over het ontwerp op het beheer der Kroondomeinen.

Uit het verslag der rapporteurs was gebleken, dat in de afdeelingen, in welke het ontwerp met de meeste belangstelling was onderzocht, al dadelijk bedenkingen waren gerezen tegen het opnemen daarin van de bepaling, dat ten behoeve dezer domeinen geene *novale* tienden zouden mogen worden geheven, en dat men had begrepen, dat de wetgeving, door deze beperking, hare bevoegdheid te buiten was gegaan. Men heeft geoordeeld, dat onder de domaniale tienden, in vier provincien, bij de wet van 1822 afgestaan, ook de novale tienden zijn begrepen geweest; dat bij de teruggave der Kroondomeinen in 1848 aan den Staat, wat betreft den blooten eigendom, het genot der vruchten onverkort aan de Kroon behoorde te verblijven, en dat niets daaraan, ten nadeele van den gebruiker, mogt worden onttrokken; het aan de belanghebbenden overlatende, indien deze mogten meenen, dat die tienden geenszins mogten worden gevorderd, zich in regten daartegen te verzetten. Vrij algemeen hadden de leden zich met deze bedenkingen vereenigd; geenszins met het doel, om de heffing der tienden te behouden (als welke, en inzonderheid de novale tienden, zij nadeelig rekenden voor landbouw, landontginning en indijking) maar alleen, om niet mede te werken tot eene daad, bij welke inbreuk werd gemaakt op het regt van eigendom.

Ook de bepaling, in de voordragt opgenomen, dat jaarlijks verslag zal worden gedaan aan de Staten-Generaal van de opbrengst der Kroondomeinen, is met nadruk bestreden, als in tegenspraak met de Grondwet, bij welke geenszins is bedoeld, dat het inkomen der Kroon telken jare zou kunnen worden overwogen en beoordeeld.

Na eene langdurige beraadslaging, heeft Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken in het breede het woord gevoerd, ter beantwoording van eenige bedenkingen, welke ter sprake waren gebragt, maar inzonderheid ter bestrijding van de voordragt, zoodanig als die door de Tweede Kamer gewijzigd en der Eerste Kamer ter goedkeuring aangeboden was.

Bij hoofdelijke omvraag, is het ontwerp met 31 tegen ééne stem (die van den heer *van Nispen van Pannerden*) verworpen.

De zitting is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— De *Staats-Courant* behelst heden een besluit, waarbij bepaald wordt:

Art. 1. De hooge waardigheid van kanselier der Nederlandsche orden blijft voortdurend een onbezoldigd eereambt.

Art. 2. Insgelijks is de betrekking van heraut van wapenen een onbezoldigd eereambt.

Deze bepaling treedt in werking met den 1sten Januarij 1850.

Met hetzelfde tijdstip wordt aan de thans bezoldigde herhauten van wapenen, *Theodore Bernhard van Lelijveld* en mr. *Jan Jacob Nahuijs*, verleend een eervol ontslag als zoodanig, behoudens hunne aanspraken op pensioen of wachtgeld.

Art. 3. Aan den heer *Jan Dedel*, secretaris ter kanselarij der orden;
aan den eersten klerk *J. E. W. Haffert*, en
aan den bode *G. Risthaler*, beiden mede aan die kanselarij verbonden,
wordt, insgelijks met ingang van 1°. Januarij 1850, en onder dankbetuiging voor de bewezene diensten, eervol ontslag uit die betrekkingen verleend, behoudens aanspraak op pensioen of wachtgeld.

— Zijne Majesteit heeft, bij besluit van den 11den dezer, n°. 102, goedgevonden:

1°. aan den 1sten luitenant *L. E. van Peterson Ramring*, van het regiment grenadiers en jagers, op het door hem daartoe gedaan verzoek, een

eervol ontslag uit de dienst te verleenen, met vergunning tot het voortdurend dragen van de uniform der bataillons grenadiers, waartoe hij tot dusverre heeft behoord, en

2°. te verplaatsen bij de bataillons grenadiers van het regiment grenadiers en jagers, den 1sten luitenant *E. Nieuwenhuisen*, van het 3de regiment infanterie.

— Bij de algemeene rekenkamer is op nieuw overgebragt voor eene som van ƒ 805,160 aan ingetrokken muntbilletten, zoodat thans ingetrokken is voor een bedrag van ƒ 26,344,160 aan muntbilletten.

— Het *Zondagsblad* zegt dat in de afgeloopen week verscheiden zittingen gehouden zijn door de commissie ter regeling der nalatenschap van wijlen Z. M. *Willem II*, doorgaans onder voorzitterschap van den baron *van Doorn van Westkapelle*, maar Vrijdag onder dat van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden. Den 15den dezer, zoo zegt dat blad verder, zal een familieraad uit de nabestaanden en erfgenamen des overledenen Konings gehouden worden, en mevrouw de Erfgroothertogin *van Saksen-Weimar-Eisenach* tot bijwoning daarvan herwaarts komen, ten einde alsdan de laatste hand aan de regeling der voornoemde nalatenschap worde gelegd. Men begint, dus eindigt het artikel, er thans meer dan ooit van te spreken dat de nagelaten schilderijen-verzameling des Konings publiek aan de meestbiedenden zal worden verkocht.

In het *Zondagsblad* leest men ook dat Z. M. verlangd heeft dat de aanstelling der kadetten aan de militaire akademie te Breda, na afgelegd examen, tot officier, en de aanwijzing van hun korps, voortaan onmiddellijk na den afloop van het examen moeten worden gegeven.

— Naar men verneemt zullen de najaars-oefeningen der miliciens van 1845, 1846 en 1847 dit jaar geen plaats hebben, en wel in de eerste plaats uit het oogpunt van bezuiniging en ten anderen op grond van het min raadzame om de miliciens bij het heerschen der tegenwoordige ziekte bij de korpsen op te roepen.

— De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* vermeldt, dat H. K. H. Mevrouw de Prinses *Albert* van Pruissen hare reis naar het Heilige Land, niet verder zal voortzetten.

— Gisteren heeft te Amsterdam in de kerk der Doopsgezinde gemeente de 65ste algemeene vergadering van de Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* plaats gehad in tegenwoordigheid van de afgevaardigden uit onderscheiden departementen en vele toehoorders.

De voorzitter, de hoogleeraar *J. van Gilze*, opende de vergadering met eene hartelijke welkomst aan de aanwezigen, welke hij zich verheugde dat in weerwil der omstandigheden nog zoo talrijk waren, en deelde vervolgens eenige zijner denkbeelden mede over de vraag, hoedanig de volkstoon behoorde te zijn en zoo als hij dien in de geschriften der Maatschappij zoude wenschen.

Na het eindigen dezer toespraak deelde de secretaris het verslag mede over den toestand der Maatschappij en over de door haar verrigte werkzaamheden gedurende het afgeloopen jaar. Het getal departementen was hetzelfde gebleven, zijnde nog 284, terwijl het aantal leden bij de intrede des jaars bedroeg 13,597, waarvan 624 honoraire. In het hoofdbestuur waren in de plaats der aftredende leden gekozen de heeren *W. H. Warnsink* en *J. P. Heije*, terwijl voor het volgend jaar de hoogleeraar *P. J. Veth*, tot voorzitter was benoemd.

Er was een begin gemaakt met het drukken van het Natuurkundig Handboek en van een geschrift over de ontwikkeling van het kind en de ziekenverpleging. De pogingen van een handboek over volkshuishoudkunde waren tot dusver niet gunstig geweest.

Wegens de afwezigheid der schrijvers van de in de vorige vergadering bekroonde prijsverhandelingen, had er geene uitreiking der medailles plaats; zij zouden aan de schrijvers de heeren *Eilers*, *Koch* en *Konijnenburg* toegezonden worden.

Met de regering was gehandeld over te brengen wijziging in de belasting op de dienstboden, opheffing van de loterij, volksonderwijs en invoering der gymnastie.

Ten aanzien van de zaak van het lager onderwijs was eene commissie benoemd, ten einde den loop der gebeurtenissen gade te slaan en zoo noodig maatregelen te nemen. Deze had eenige hoofdbeginselen ontworpen en bij adres aan de regering aangeboden, waarvoor deze haren dank had betuigd. Departementale schoolinrigtingen waren door de Maatschappij, zoovele hare finantiën toelieten, ondersteund. Het schoolfonds had reeds vruchten opgeleverd, en daarbij was gevoegd het legaat van ƒ 1000, van Mej. *Loopuyt* te Schiedam.

De zaak der spaarbanken en verspreiding der geschriften der Maatschappij stond gunstig. Bij 240 departementen waren leesinrigtingen voorhanden. Aan 71 personen waren eereblijken voor edelmoedige bedrijven uitgereikt, en aan 8 personen uit het fonds van Huisduinen.

De finantiële toestand der Maatschappij was betrekkelijk gunstig.

Na den afloop van dit verslag werd de vergadering gedurende eenigen tijd geschorst, en bij de wederopening overgegaan met het verslag uitbrengen omtrent de prijsvragen.

— Men schrijft uit Hellevoetsluis, van den 12den dezer:

«Heden middag had op de reede een treffend schouwspel plaats. Uit een' harden zuidwesten wind ontstonden twee hozen, waarvan de eerste in haren loop een vaartuig met twee menschen omver wierp. Wegens den harden wind en grooten afstand, kon er van hier geen hulp verleend worden, doch de beide in levensgevaar verkeerenden werden na eenigen tijd door een aankomend vaartuig en boot gered en hier behouden in het kanaal gebragt. Beide hozen namen eene rigting juist op de binnenkomende Hull-brik *Laura*, kapitein *G. A. Jackson*, doch door de tegenwoordigheid van geest van den kapitein en den zeeloods *F. Heunevanger*, door, zoo spoedig mogelijk, voor zoover dit nog doenlijk was, de zeilen te bergen, liep het dreigende gevaar met eene geringe schade af."

— Men schrijft uit Apeldoorn, van den 10 dezer:

«Aangenaam is het ons, getuige te mogen zijn geweest van het onthaal, dat Neêrlands schrijfster bij uitnemendheid, die gedurende eenige dagen hier vertoefd heeft, bij HH. MM. den Koning en de Koningin heeft mogen ondervinden. Dat mej. *Toussaint* met onderscheiding door HH. DD. werd ontvangen, het kan wel geene bevreemding verwekken bij ieder, die eenigzins bekend is met en gevoel heeft voor hetgeen *zij* voor den roem der Vaderlandsche letterkunde gedaan heeft; doch die onderscheiding was zoo kiesch en vleijend, dat het 't Nederlandsch harte goed doet, en ten bewijze strekt van de Vorstelijke belangstelling voor de letterkunde, welke zoo schoone gewrochten bezit, en waartoe in de laatste jaren, vooral ook door deze begaafde schrijfster, zoo schitterende bijdragen zijn geleverd.

«Men weet, dat mej. *Toussaint* de taak had op zich genomen, een «Gedenkschrift te leveren van de inhuldiging des Konings." Zij heeft die taak mogen vervullen, en een *pracht-exemplaar* van dit haar jongste werk aan den Koning en de Koningin aangeboden. Met het grootste welgevallen werd dit aangenomen, en bij de uitgave daarvan, welke op handen is, zal het gewis tot eene blijvende herinnering strekken van hetgeen geschied is binnen de hoofdstad des Rijks, in de drie merkwaardige dagen van 11 tot 13 Mei ll. Nadat mej. *Toussaint* aan H. M. de Koningin was voorgesteld, werd zij tot het Koninklijk middagmaal uitgenoodigd, haar het gebruik van een hofrijtuig aangeboden, en toen H. M. de Koningin, op eene der wandelingen in onze omstreken, onze beroemde schrijfster ontmoette, deed de Vorstin haar op 't innemendste uitnoodigen, in Haar rijtuig plaats te nemen, ten einde gezamenlijk het genot te mogen smaken van de schoone natuurtafereelen, welke zich hier aan het oog vertoonen. Dergelijke onderscheiding en de geheele ontvangst ten hove van onze geschiedkundige romandichteresse toonde wel, dat men hier den grooten invloed van zulk eene schrijfster op de Vaderlandsche letterkunde gevoelde. Dat die meer en meer, ook door zulke gepaste hulde, moge bloeijen, is de wensch van ieder denkend en gevoelend landgenoot."

— Te Amsterdam heeft zich dezer dagen eene vereeniging gevormd tot instandhouding van de jagt, bepaaldelijk voor Noordholland, onder bestuur van de heeren *J. J. C. van Hasselt*, als voorzitter, *W. J. Mijnssen*, als thesaurier, en mr. *B. Muller*, als secretaris. — Het doel der vereeniging is, om alle geoorloofde middelen aan te wenden ter instandhouding en verbetering der jagt. De leden verbinden zich vooral tot het tegengaan van het stroopen van wild, en om het verkoopen en verbruiken daarvan binnen den besloten tijd zooveel mogelijk te verhinderen. Aanvankelijk is reeds een veertigtal personen tot deze vereeniging toegetreden. Uit eene kleine contributie moeten de kosten der onderneming worden bestreden.

— In het Bossche Dagblad leest men:

D. v. d. S., een jong arbeider van 24 jaren, is bij den heer officier van justitie aangeklaagd wegens het moedwillig toebrengen van slagen en gewelddadigheden, aan zijne zuster en stiefmoeder te Sprang.

Te Boekel hebben twee jongelingen zich in den nacht van den 1sten op den 2den Augustus, schuldig gemaakt aan diefstal van te velde staande rogge, toebehoorende aan een tiend-eigenaar.

F. de P., een bouwman te Vierlingsbeek, heeft zijne rogge ingezameld zonder daarvan de tiende af te geven.

— In het begin dezes jaars is in de dagbladen berigt gegeven van de muiterij aan boord van het schoonerschip *Amelia*, dat met 60,000 ponden sterling in gouden en zilveren specie van de kust van Mexico naar Hong Kong bestemd was. Drie van het scheepsvolk, dat uit 19 personen van verschillende natien bestond, vermoordden den kapitein, den tweeden stuurman en één passagier, namen het bevel van het schip op zich, en dwongen de anderen, op verbeurte van het leven, hun te gehoorzamen. Daarop verdeelden zij het geld onder de manschap, vernietigden alle papieren die hun schadelijk konden zijn, en gingen zich ten laatste aan den wijn te buiten. Vijf man der equipage, aangevoerd door *Jan Smit*, een Rotterdammer, namen nu het besluit zich van de muiters te ontdoen, en deze werden alle door den heldhaftigen Nederlander van kant gemaakt. Deze werd hierop tot gezagvoerder aangesteld, en de schooner kwam den 12den October laatstleden behouden te Honolulu (een der Sandwichs-Eilanden) aan. Zoodra de muitelingen waren gedood, had men het geld, dat uitgedeeld was, teruggegeven en in de kajuit gebragt, een opmerkelijk bewijs van eerlijkheid en goede trouw onder personen van verschillenden landaard.

De *Sunday Times* berigt, dat *Jan Smit*, wiens gedrag bij deze gelegenheid boven allen lof verheven is, van onderscheidene verzekerings-maatschappijen de som van 1,100 ponden sterling, alsmede een sextant met eene hoogst vereerende inscriptie, heeft ten geschenke ontvangen.

— In de *Rotterdamsche Courant* leest men, dat in het allerliefst aangelegd dorp Nieuw-Beijerland, zijnde eene gemeente van ongeveer 1200 zielen, sedert den 11den April dezes jaars, en dus sedert 17 weken, niemand overleden is, dan twee pasgeborene zuigelingen, terwijl zich, niettegenstaande het vreeselijk woeden der heerschende ziekte, geen enkel cholera-geval heeft opgedaan, evenmin als in den jare 1832. Te opmerkelijker is dit, daar naauwelijks ééne der omliggende gemeenten van die ziekte tot nog toe is verschoond gebleven.

— In den tuin van *J. D. Wagenaar*, te Steins, grietenij Leeuwarderadeel, staat eene aardappelplant, welke een omtrek heeft van 21 oude voeten en 5 voet hoog is. Zij pronkt met 64 prachtige bloemen en zal met niet minder dan 50 van dezelve vermeerderd worden. Dagelijks komen vele nieuwsgierigen om dit zeldzame wonder te aanschouwen.

— Het schijnt dat in de laatste dagen de haringvangst verbeterd is.

Als een blijk, hoedanig de tentoonstellingen van voorwerpen en voortbrengselen, den landbouw betreffende, in Engeland bezocht worden, kan dienen, dat den 16den en den 17den Julij te Norwich, in het graafschap Norfolk, alleen per spoortrein 40,000 personen zijn aangekomen, om de aldaar geopende tentoonstelling van voorwerpen van landbouw te bezigtigen.

— Het is bekend, tot welke gewaagde ondernemingen het verzamelen van eijeren en dons der zeevogels, aan de rotskusten van Schotland, de naburige eilanden en ook in het prinsdom Wallis, aanleiding geeft. Eene stoute daad als de volgende, waarvan het blad *de Welshman* het verhaal geeft, zal echter bezwaarlijk nog ergens door de onversaagde bewoners dier streken volbragt zijn. De tolopzigter *J. Miller* van Aberystwith en een jonge neef van dezen, verzelden in de vorige week twee heeren, die het vak der geologie beoefenen, op eenen togt langs de rotsen en klippen tusschen de gemelde plaats en Llanrhystid, twee oorden die, gelijk de namen reeds genoegzaam aanduiden, in het prinsdom Wallis gelegen zijn. Zij waren bezig, langs eene rigchel van den rotswand omtrent 120 voet boven de oppervlakte der zee voort te gaan; op een oogenblik toen het, gelukkiglijk zoo als men zien zal, hoog water was. De twee professoren en de oom van den jongman waren juist eene rotspunt omgeklommen, toen, terwijl de neef dit insgelijks doen wilde, de rotsrand, waarop hij stond, hem plotseling begaf. Reeds vallende greep hij nog met de eene hand de rigchel

vlak onder de voeten van zijnen oom, terwijl hij dezen de andere hand toestak en door hem daarbij gepakt werd. Vijf minuten lang hield de oude man hem dus boven den afgrond hangende, terwijl hij zelf met moeite op den naauwelijks zes duimen breeden rand staande bleef. Een angstigen blik wierp hij daarbij in de diepte, waar 90 voet onder hem een zes voet breed terras van puntige rotsen zich uitstrekte, waarop de jongeling, zoo hij hem losliet, onmisbaar te pletteren moest vallen. Na eene korte poos van ademloozen angst, gedurende welken, zoo het schijnt, de twee andere rotsklimmers hem geen bijstand bieden konden, kiest de kloekmoedige oude zijne partij. «Laat los!" beveelt hij den jongen man, hetwelk deze, met het eenvoudig antwoord: «Ja oom!" ook doet, en op hetzelfde oogenblik springt de oude *Miller*, die zijnen neef nog altijd vasthield, met al zijne kracht van den rotswand weg. Het geweld van sprong en val deed hen, voor het verschrikt gezigt der achterblijvenden, in de lucht eenige malen rondom elkander henen slingeren en terstond daarop ploften beide, gelukkig even voorbij het rots-terras, in de zee. Natuurlijk verdwenen zij in de golven, maar weldra zag men hen weder boven komen en, nu elk afzonderlijk, na eene 70 ellen ver in zee uitstekende rots zwemmen, langs welke zij opklouterden. Hunne twee reisgezellen poogden zoodra mogelijk hun te hulp te komen, doch ten gevolge der instorting niet kunnende terugkeeren, hadden zij nog wel drie uren verder te gaan, alvorens zij van de rots naar beneden geraken konden. Toen zij eindelijk, met eene boot terugkwamen, vonden zij dat oom en neef zich reeds weder te water begeven hadden en naar eene plaats gezwommen waren, van waar het hun doenlijk geworden was, naar Llanrhystid terug te keeren. Behalve een paar ligte kneuzingen en krabben, waren de twee onverschrokken Wallizers niet bezeerd.

Wij vermeenen onze lezers oplettend te moeten maken op onderstaande annonce, volgens welke ons publiek dezer dagen in de gelegenheid wordt gesteld, om de collectie schilderijen te bezigtigen, die verloot zal worden onder de inteekenaren op den loopenden jaargang der Kunstkronijk. Van de 80 schilderijen, die op de laatst gehoudene expositie te 's Hage zijn verkocht, kwamen er niet minder dan 20 in het bezit van den heer *K. Fuhri*, uitgever van bovengenoemd prachtwerk. Dit getal is thans tot dertig aangevuld, met stukken pas uit de ateliers van Nederlandsche schilders gekomen. De keuze dier stukken wordt zeer geroemd. Men vindt er, behalve een kapitaal *zeestuk* van *Breuhaus de Groot*, een *stadsgezigt* van *Hardenberg*, anderen van *'t Hoen*, *Tetar van Elven*, *Ehnle*, enz.

Men weet, dat de inteekenaren op de *Kunstkronijk*, behalve een lot in deze verloting zonder nieten, nog ontvangen 24 afleveringen tekst, onzer eerste en meest geliefkoosde letterkundigen, geïllustreerd met houtgravuren en 24 gelithographieerde platen. De jaarlijksche contributie is *f* 10.

De uitgever, zich ditmaal buitengewone opofferingen voor de verloting getroost hebbende (zijnde de gekochte schilderijen van hoogere waarde en 10 meer in getal dan vorige jaren) zal deze stukken in onderscheidene steden van ons land ten toon stellen.

Ook in het belang der kunst en hare beoefenaren is deze onderneming allezins waardig de ondersteuning onzer stadgenooten te erlangen.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 13 Augustus.

TARWE in een doen met weinig handel; verkocht: 127 ℔ O. bonte Pools. *f* 322; 130 ℔ Jar. dito *f* 325; 132 ℔ O. Norder *f* 285; 120 ℔ Vriesche *f* 210; 127 ℔ Cubanca *f* 250.

In ROGGE ging tot vorige prijzen mede zeer weinig om; verkocht: 125 ℔ N. Gelders. *f* 150; 118 ℔ Jar. Kolonie *f* 130.

GERST wat aangenamer: 98 ℔ Old. Winter *f* 110.

HAVER in één doen: 83 ℔ Dikke *f* 100.

BOEKWEIT zonder verandering: 121 ℔ Holst. *f* 157.

KOOLZAAD: Vlaams. 62 P. vl.

LIJNZAAD flaauw: 111 ℔ Reval *f* 230.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $39^{1}/_{2}$, Vlieg. *f* $38^{1}/_{2}$; in Mei eerstk. *f* 39; Sept. *f* 38; Oct. *f* $38^{1}/_{8}$ à $^{1}/_{4}$; Nov. $38^{3}/_{8}$; Dec. *f* $38^{1}/_{2}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $28^{1}/_{2}$; Vlieg. *f* $27^{1}/_{4}$ à $^{1}/_{2}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $40^{1}/_{2}$.

RAAPKOEKEN *f* 58 à 62. — LIJNKOEKEN *f* 7 à $9^{1}/_{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 14. AUGUSTUS 1849.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	0,00	tot *f*	9,25.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	4,50	» »	5,10.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	5,00	» »	5,25.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	0,00.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,16.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,25.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond Boter			»	0,61.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	2,00	tot *f*	2,25.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2.60.
Het 1000 Doof Hout			»	2,00.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Stroiken			»	2,80.
De 100 Mutsaard			»	[illegible]

TWEE HONDERD ACHTSTE STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

13e Trekking. N°. 876, *f* 60,000; N°. 5690, 13104, ieder *f* 1000.
14e —— N°s. 14270, 3232, 5622, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (14 *Augustus*) waren genoteerd: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $52^{15}/_{16}$, 53, $52^{15}/_{16}$; 3 pCt. $61^{7}/_{8}$, 62, $61^{7}/_{8}$; 4 pCt. $84^{1}/_{8}$, $^{3}/_{8}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $80^{5}/_{16}$; Amort.-Syndik. $3^{1}/_{2}$ pCt. $83^{3}/_{4}$, 84; Belgie $2^{1}/_{2}$ pCt. $45^{1}/_{8}$, $^{3}/_{8}$; Spanje Ardoins $12^{5}/_{16}$, $^{3}/_{8}$; dito van 510 P. st. $12^{5}/_{16}$, $^{7}/_{16}$; dito onbep. St. $11^{5}/_{8}$, $^{7}/_{8}$; 3 pCt. $35^{3}/_{8}$, $^{3}/_{4}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $26^{5}/_{8}$, 27; Coupons Ardoins $8^{1}/_{2}$, $^{13}/_{16}$; Fr. Uitgest. $3^{1}/_{4}$, $^{3}/_{8}$; Portugezen te Londen 5 pCt. $29^{7}/_{8}$, $31^{1}/_{8}$, $^{3}/_{16}$; Rusland 5 pCt. $103^{3}/_{4}$; Certif. 1831—38 $91^{1}/_{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $84^{1}/_{8}$, $^{1}/_{4}$; Id. bij *Stieglitz* $84^{15}/_{16}$, $83^{1}/_{8}$; Inschrijv. in Assign. 6 pCt. $62^{3}/_{4}$; Certif. van dito 63; Oostenr. Metalliek $72^{1}/_{2}$, $^{1}/_{8}$; Id. $2^{1}/_{2}$ pCt. 38, $^{3}/_{4}$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.